

ИСТРАЖУВАЊЕ НА УПОТРЕБАТА НА ЕНЕРГЕТСКИ ПИЈАЛОЦИ КАЈ СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Руџица Фефлакова^{1*}, Михаил Александров¹,
Зорица Арсова-Сарафиновска^{1,2}

*Контакт: ruzica.151133@student.ugd.edu.mk

¹ Факултет за медицински науки, Универзитет "Гоце Делчев", ул. Крсте Мисирков бр. 10-А, 2000 Штип, Република Македонија
² Ј.З.У. Институт за Јавно здравје, ул. 50 Дивизија бр. 6, 1000 Скопје, Република Македонија

В О В Е Д

Според дефиницијата Агенцијата за лекови и храна (Food and Drug Administration – FDA) под терминот **енергетски пијалоци** се подразбираат продукти во течна форма кои најчесто содржат кофеин, со или без други додатни компоненти [1]. Енергетските пијалоци, главно содржат метилксантини (вклучувајќи го кофеинот), Б витамини, таурин, глукуронолактон, и разни други супстанции како гварана, гинко и други хербални компоненти [2]. Денес на пазарот низ Светот постојат илјадници различни брендови на енергетски пијалоци, а повеќе од половина од годишната потрошувачка на енергетски пијалоци отпаѓа на брендовите како **Red Bull**, **Monster**, **Rockstar** и **Full Throttle**.

Слика 1. Повеќе видови брендирани енергетски пијалоци

МАТЕРИЈАЛИ И МЕТОДИ

За да ја истражиме консумацијата на енергетските пијалоци меѓу студентите од факултетите во Република Македонија, спроведовме анкета во која беа анкетирани 341 студент од факултетите во Република Македонија преку електронски анкетен прашалник.

Прв дел – демографски карактеристики на испитаниците, како: пол, возраст, година на студии;

Втор дел – информации за консумацијата на енергетски пијалоци, информираноста за потенцијалните сакани и несакани ефекти кои резултираат од нивното користење;

Трет дел – информации за навиките околу консумацијата на енергетските пијалоци, истовремената консумација на енергетски и алкохолни пијалоци и ризиците кои произлегуваат од нивната заедничка употреба.

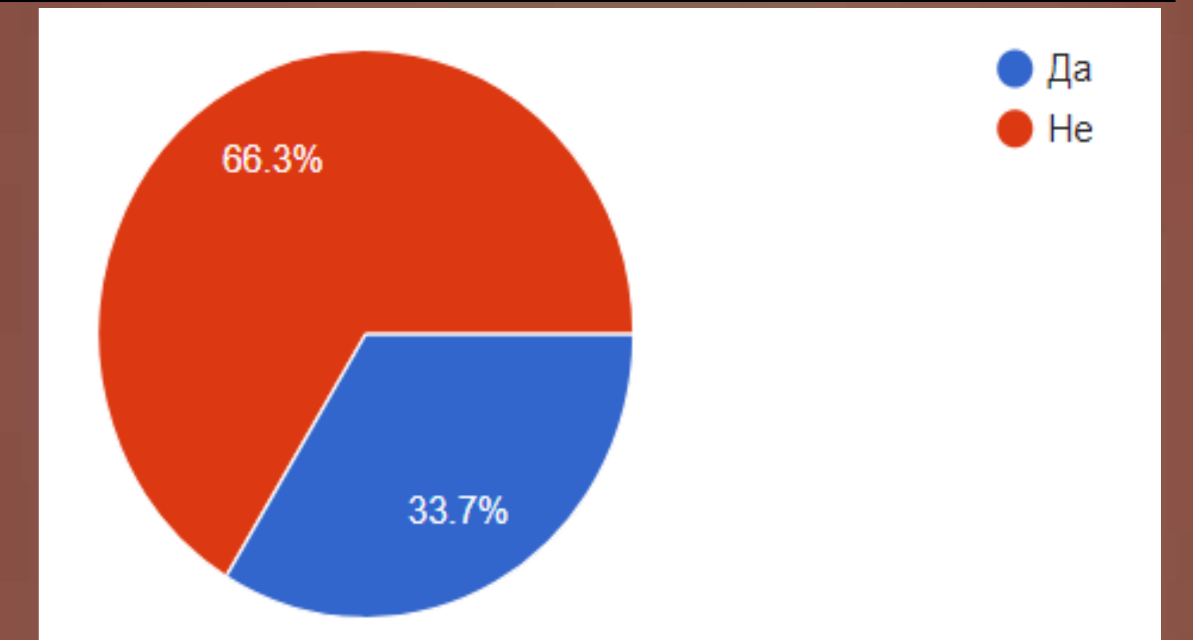
What energy drinks do to your body

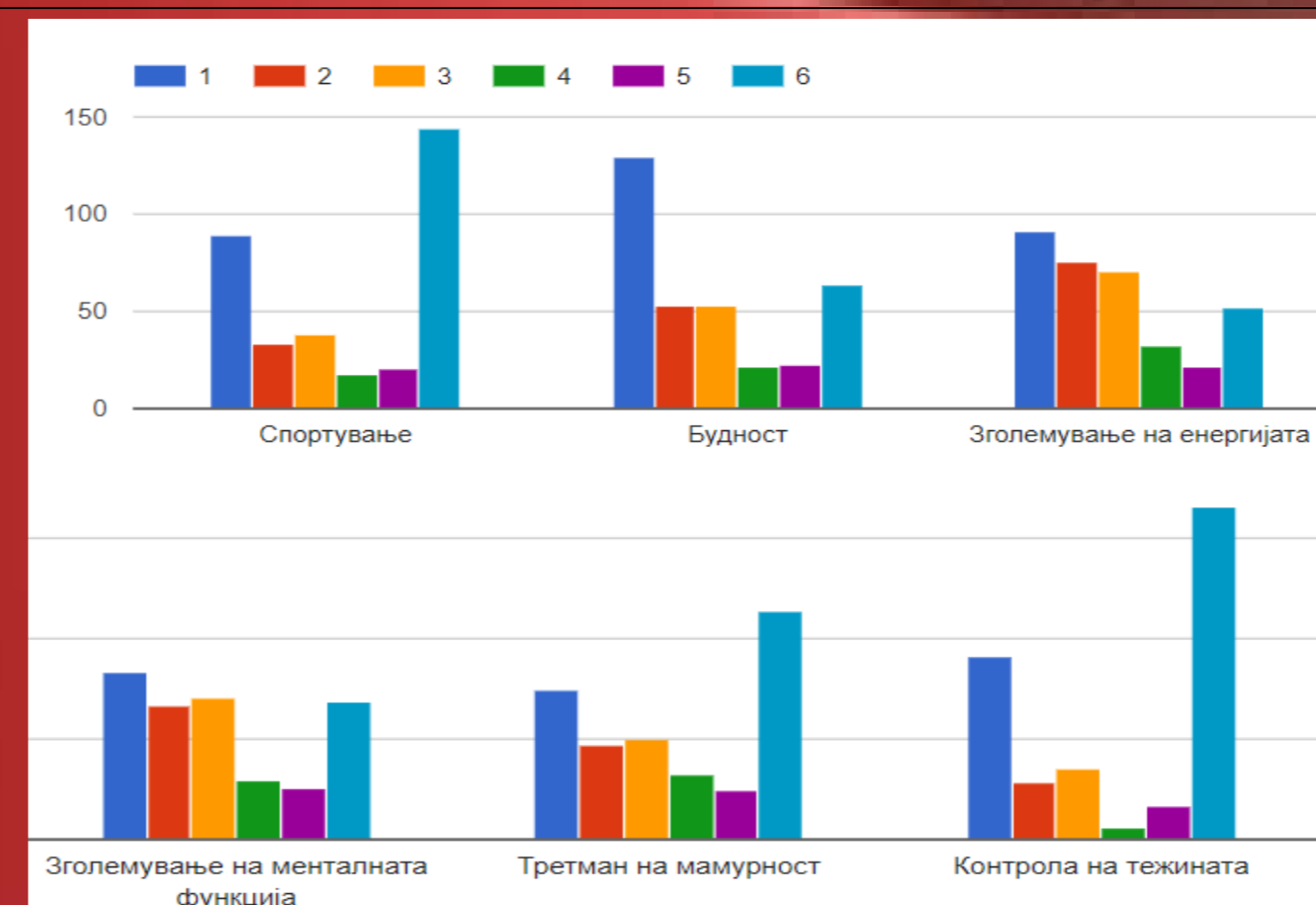
Слика 2. Ефекти врз организмот од употребата на енергетски пијалоци: ронење на забите, кофеинска зависност, палпитации, зголемена работа на срцето, складирање на масти, тресење, наузеја, повраќање, оштетување на хепарот, хипергликемија, панкреатитис, градна болка и во екстремни случаи можат да предизвикаат и СМРТ.

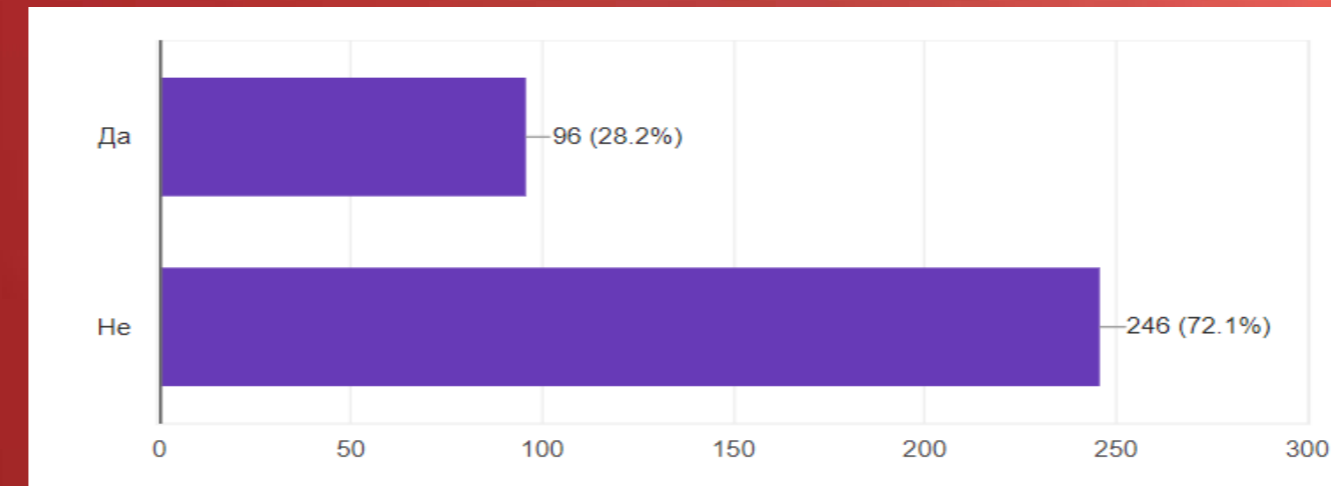
Слика 3. Дистрибуција на испитаниците по возраст

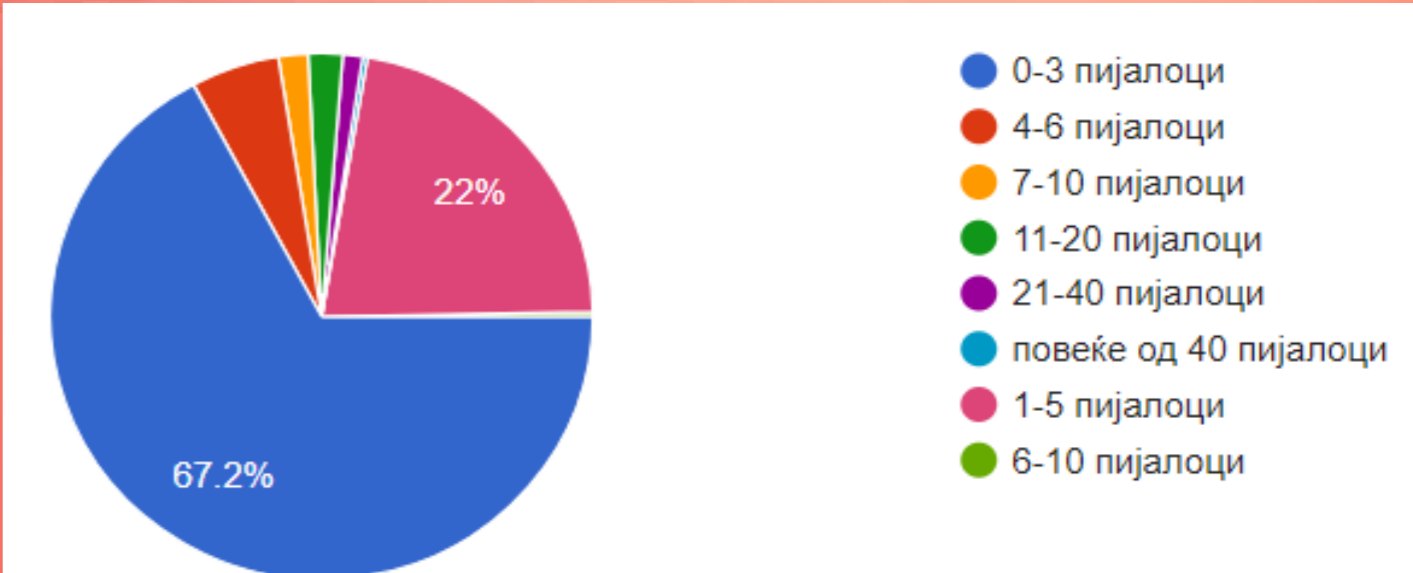
Слика 4. Резултати од прашањето: Дали неодамна сте консумирале енергетски пијалок?

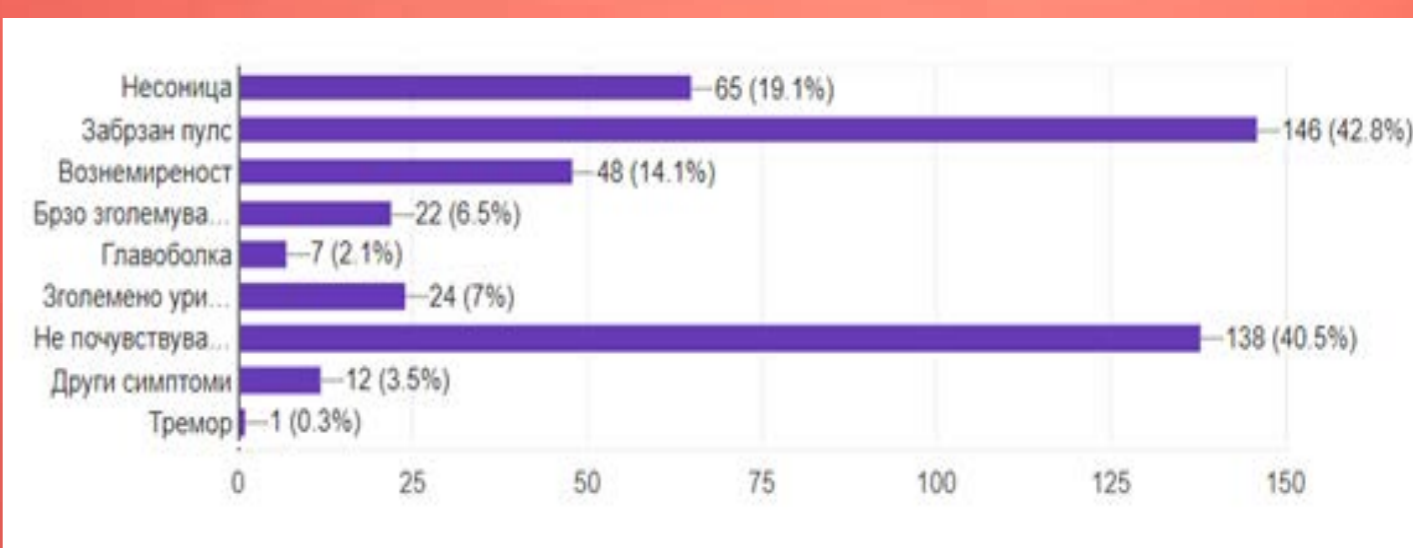
Слика 6. Рангирање на причините за консумација на енергетски пијалоци

Слика 8. Истовремена консумација на енергетски и алкохолни пијалоци

Слика 5. Консумација на енергетски пијалоци на месечно ниво

Слика 7. Почувствувани симптоми по консумација на енергетски пијалоци

ЗАКЛУЧОК

Резултатите од спроведената анкета за консумацијата на енергетските пијалоци меѓу студентите од факултетите во Република Македонија покажаа дека во борбата за подобра оценка и поголем интелектуален успех студентите се' почесто посегнуваат по енергетските пијалоци, без да размислат за последиците и несаканите ефекти.

ПРВ КОНГРЕС НА СТУДЕНТИТЕ ПО ОПШТА МЕДИЦИНА, ШТИП, 2018

Референци:

- [1] Babu, K. M., James, R. C. and Lewander, W. (2008). Energy drinks: The new eye-opener for adolescents. Clinical Pediatric Emergency Medicine, 9, 35-42.
- [2] Ferreira, S. E., De Mello, T. M., Pompeia, S., and Oliveira de Souza Formigoni, L. M. (2006). Effects of energy drink ingestion on alcohol intoxication. Alcoholism: Clinical and Experimental Research, 30(4):598-605